

[Dupont.]

Der er grund til på baggrund af de resultater, der er opnået, at fremhæve, at folkeskolens lærere, herunder også de godt 800 faglærere, der har arbejdet under de stramme rationeringsbestemmelser, har udført et godt og et nyttigt arbejde.

Det skal huskes, at rationering er sat ind i samme periode, hvor skolelovens blå betænkning for alvor er sat i kraft i folkeskolen. De progressive undervisningsformer med gruppeundervisning, individuel undervisning og nye lærebøger med helt nye metoder er blevet gennemført på trods af et antal af 30 elever i klasserne og på trods af, at mange lærere har måttet påtage sig overarbejde. Det viser, at der er tale om en dyb interesse for gerningen, samt at man har forstået baggrunden for rationeringen.

Foruden faglærernes hjælp skal det også fremhæves, at seminarieeleverne i stedet for at blive sendt ud i 3 måneders praktik er sendt ud i 5 måneders vikariat. Det har været en nødløsning, som ifølge bemærkningerne er under langsom afvikling.

Behovet er som nævnt ikke alene dækning af de 2.000 ubesatte embeder, men i realiteten 6.500, hvortil kommer, at der, som det også fremgår af bemærkningerne, må påregnes yderligere lærerbehold til dækning af nedsættelser i timetallet og ændrede undervisningsplaner med den fortsatte udbygning af klasserne 8.-10. skoleår. Yderligere må det tages i betragtning, at der fremover må stiles efter en nedsættelse af det maksimale elevtal, hvor det er interessant at konstatere, at blot en nedsættelse i klasserne med 1 elev betyder 800 lærere. Det er velgørende at se opgørelsen over udbygningen af seminarierne samt de resultater, der kan afledes heraf: at der bliver tale om en betydelig forøgelse. Det er beklageligt, at 15 pct. af dimittenderne forsvinder for folkeskolen. Det er imidlertid rigtigt at udbygge de bestående seminarier til større kapacitet fremfor at bygge flere små seminarier.

Der er grund til at takke den højtærede undervisningsminister for redegørelsen. Vedrørende det fremtidige behov for lærere efter de foreliggende beregninger forstår jeg, at der fortsat er brug for bygning af yderligere seminarier, og at der ikke i de første mange år bliver tale om overproduk-

tion af lærere. Det giver mig anledning til at erindre om, at den højtærede undervisningsminister i 1962, spalte 1980, udtalte om begrebet faglærere — jeg citerer —:

„Et andet ret hurtigt virkende middel må være en øget tilgang af faglærere med nogen pædagogisk baggrund. Det er nok nævnt her som led i en nødforanstaltning, men ikke fremover tænkt alene som en nødforanstaltning. Der er så mange af de nye fagområder, der må være fremmede for lærere med en almindelig seminarieuddannelse, at faglærerne direkte må imødekomme et behov i skolen i dag“.

På baggrund af disse udtalelser og på baggrund af den fortsatte mangel på lærere, på faglærere, er det et spørgsmål, om ikke de erfaringer, man nu har gjort, også vil bekræfte, at vi fortsat har brug for sådanne lærere ved folkeskolen. Det må for mig gerne blive sådan, at disse faglærere skal gennemgå et kursus i pædagogik og metodik, og de må naturligvis inkorporeres i folkeskolen med en aflønning, der er passende for arbejdets art og karakter. I hvert fald forekommer det mig ikke relevant, at man nu prøver på at lukke faglærere ude fra folkeskolen. Det organisatoriske og lønmæssige problem må kunne løses lige så vel her, som man har kunnet løse det ved tillæg og omskoling i andre organisationer og fag.

For de 800 faglærere, der i dag arbejder i folkeskolen, må det være sådan, at man anerkender deres virke og ikke diskriminerer dem ved ikke at give dem en passende lønstatus — dette så meget mere som vi alle tilstræber en smidiggørelse af uddannelsen. Vil vi selv have ret til at gå ind i andre fag, må vi også tilstå andre den samme ret.

Hvad øvrige muligheder for tilgang af lærere til folkeskolen angår, tror jeg ikke, der kan nås meget videre. Måske en smule fra de gifte lærerinder, men det er mit indtryk, at også her er vundet en hel del gennem de sidste år.

Der er imidlertid to andre punkter, hvor det er min opfattelse at vi kunne nå et betydeligt resultat. Det drejer sig om de mindre skoler på landet under folkeskolen samt de private skoler. For de små skoler måtte man gennem en tilføjelse til cirku-